

Так зване «комп'ютерне навчання», з одного боку, є одним із засобів інтенсифікації навчального процесу, яке не тільки активізує діяльність студента, але й надає можливість перенести набуття частини професійних навичок на самостійну роботу. З іншого боку, комп'ютерне навчання орієнтовано на розвиток особистості студента, що прагне до самовдосконалення впродовж всього життя: розширює освітній кругозір, розвиває творчість, покращує знання і, взагалі, формує освічену особу, здатну вільно орієнтуватися й активно існувати у світі інформації.

Застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі необхідно розглядати як засіб створення найбільш адекватних умов для розвитку креативних здібностей студента, індивідуалізації процесу навчання, забезпечення якості навчального процесу, зокрема за рахунок впровадження персоналізованого оновлюваного електронного контенту і комунікативно-інтегрованої системи організації навчального процесу.

У сучасному суспільстві необхідною умовою успішного соціального і професійного функціонування спеціаліста є його професійна мобільність. Вона передбачає здібність і готовність особистості достатньо швидко і успішно оволодівати новими технологіями, здобувати недостаючі знання та вміння, які можуть забезпечити ефективність професійної діяльності.

УДК 378.147:371.3

М.О. Янчева, канд. техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.Г. Гринченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФАКТОРИ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мотивація – це зацікавленість людини, поєднання інтелектуальних, фізіологічних і психічних процесів, які в конкретних ситуаціях зумовлюють те, наскільки рішуче діє людина і в якому напрямку зосереджується його енергія.

Мотивація є головною рушійною силою в поведінці і діяльності людини, в тому числі, і в процесі формування майбутнього фахівця. Тому особливо важливим стає питання про стимули і мотиви навчально-професійної діяльності студентів.

Підвищити мотивацію студентів до навчання у ВНЗ можливо перш за все тоді, коли студент цілеспрямовано обрав спеціальність, на

терені якої він надалі хотів би працювати. Тоді він приходить до ВНЗ із думкою отримати не просто знання, а й вміння їх застосовувати. Крім цього, виділяються наступні позиції:

1. Суб'єктно-об'єктні відносини студента і педагога: викладач повинен був наставником, допомогти студенту повірити у власні сили. Співпраця, довіра, наставництво – ключові слова для визначення таких взаємин.

2. Повага до студента: який би не був студент, він в будь-якому випадку особистість, яка хоче до себе відповідного ставлення. Бачити в ньому індивідуальність, унікальність, визнавати самотність особистості – запорука успіху викладача.

3. Стимулювання на результат, а не на оцінку: студенту необхідно відкрити можливості практичного застосування знань.

4. Уміння педагога зацікавити студента своїм предметом і особистим прикладом. На заняття, де можна висловити свою думку, обговорити, взяти участь у диспуті, заснованому на взаємоповазі та прийнятті, хочеться приходити. Педагог для студента перш за все особистість, що володіє певними людськими якостями, вміє створити на уроці атмосферу психологічного комфорту і ситуацію успіху.

5. Уміння грамотно використовувати систему заохочення-покарання: похвала і критика є важливим інструментом у руках педагога. Осуд не повинен бути принизливим, він повинен відкрити для студента перспективу подальших дій для освоєння чогось або виправлення, а публічна похвала, підкріплена описом достоїнств і відмінних рис, надає студенту впевненості в собі, підвищує його внутрішню мотивацію і бажання знову досягати не тільки аналогічного, але і більш високого результату.

6. Формування позитивного ставлення до професії: педагог повинен уміти роз'яснити і переконати студента в потребності і важливості обраної спеціальності, пояснити перспективу освоєння професії, загострюючи увагу на важливих професійних компетенціях.

7. Максимальна свобода вибору для студента: орієнтуючись на особистість студента, можна пропонувати різні індивідуальні завдання, теми повідомлень, доповідей, види творчих робіт, дати можливість студентам самим розробляти один для одного завдання різного ступеня складності. Усвідомлення не тільки причетності до процесу навчання, а й значимості для цього процесу – кращий спосіб підвищити мотивацію.

Факторів, що підвищують мотивацію до навчання, може бути багато, але жоден із них не буде «працювати», якщо немає внутрішньої мотивації, прийняття студентом тієї діяльності, в яку він включається (рис.).

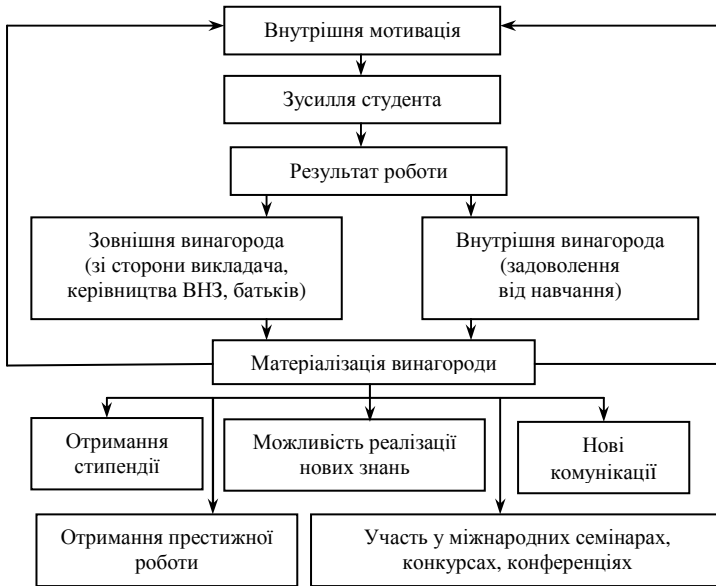

Рис. Модель формування та реалізації внутрішньої мотивації студента

Таким чином, головний мотив навчання – внутрішня спонукальна сила, коли студент усвідомлює для себе значущість діяльності та отримує внутрішню та зовнішню винагороду.